

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1980/158

Karar No : 1980/225

ÖZET: Politik ve ideolojik saikle : lenmeyen, sıkıyönetim ilânına neden olan suçlarla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantılı bulunmayan suçlara ait davaların Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Osman Menteş, Kamil Solmaz, Mehmet Dağtekin

O L A Y : 13.5.1979 günü Üsküdar Aşağı Dudulu Köyünde demircilik yapan müşteki Mehmet Özer'in dükkanına gelen sanıkların, iki gün içinde kendilerine 10.000 lira vermesi gerektiğini, Dev-Genç adına para topladıklarını ve bu yolda talimat aldıklarını bildiren bu parayı vermeye icbar için tehdit ettikleri ve şikâyet üzerine yakalandıkları iddiası sürülerek Türk Ceza Yasası'nın 495/1., 61, 55/3. maddeleri ile cezalandırılmaları istenmesiyle sanıklar hakkında Üsküdar Sorgu Hâkimliği'nce kamu davası açılmıştır.

Kadıköy 2. Ağır Ceza Mahkemesi, 26.9.1979 gününde, 1979/104-272 sayı ile, misne suçun sıkıyönetim ilânına neden olan yaygın şiddet eylemi niteliğinde olduğunu ve 1402 sayılı Yasa'nın 13. maddesi gereğince davanın sıkıyönetim askeri mahkemesinde görülmesi gerektiğini belirterek, görevsizlik kararı vermiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesince; 5.2.1980 gününde, 1980/50206 sayı ile, sanıkların siyasal amaçla eyleme giriştiklerine dair bir belirti olmadığı ve Yasa dışı bir örgütle ilişkileri bulunmadığının İstanbul Emniyet Müdürlüğü yazısında açıklandığı belirtilerek, Uyuşmazlık Mahkemesi Yasası'nın 19. maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına ve bu başvurunun bekletici mesele yapılmasına karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Başkan Ahmet H. Boyacıoğlu, Üye Fethi Özdural, İsmail Oğuz, Hakkı Müderrisoğlu, Orhan Erdem, Servet Tüzün ve İsmet Onur'un katıldığı 30.6.1980 günlü oturumda, geçici raportör İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ile Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı'nın görevli olduğu yolundaki düşünceleri okunduktan; oturuma, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioğlu'nun da doğru tutardaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüldüğü düşünülür.

Gerek Anayasa'nın 124., gerek sıkıyönetim askeri mahkemelerinin görevlerini belirleyen 1402 sayılı Yasa'nın 13. ve 15. maddeleri hükümleri karşısında olay kısmında oluş biçimi açıklanan suçun, sıkıyönetim ilânına neden olan Anayasa'nın tanıdığı hür demokratik düzeni veyatemel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet

eylemi niteliğinde, sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu herhangi bir suçla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantılı olduğu yolunda, olayın politik ve ideolojik bir nedenden çıktığı hususlarında dosyada yeterli kanıt bulunmadığına göre bu davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekeceğinden Kadıköy 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesine gerektiğine, bu nedenle Kadıköy 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 26.9.1979 günlü, 1979/104-272 sayılı kararının kaldırılmasına 30.6.1980 gününde kesin olarak ~~ay~~ birliğiyle karar verildi.

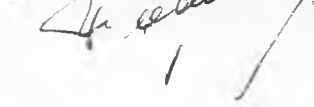
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye

Fethi Özdural

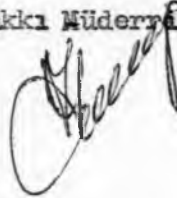
Üye

İsmail Oğuz

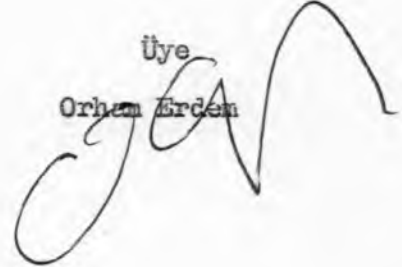
Üye

Hakkı Müderrisoğlu

Üye

Orhan Erden

Bu kararın Resmî gazetesinde yayımı uygundur.

Başkan

Üye

Servet Tüzün

Üye

İsmet Onur

i/ç